

Εφ' όλης της ύλης ενημέρωση Μαυρογιάννη και συζήτηση με τους αποδήμους στην Αθήνα

(ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ Α. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗ)

Το μεσημέρι του Σαββάτου ο Ελληνοκύπριος διαπραγματευτής Ανδρέας Μαυρογιάννης ήταν μαζί με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη και τον Τουρκοκύπριο ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί, στην ιστορική, όπως ήδη την έχουν χαρακτηρίσει ελλαδικά και ξένα μέσα ενημέρωσης, περιδιάβασή τους στους δρόμους της παλιάς πόλης της Λευκωσίας.

Στις 6.30 το απόγευμα ήταν στην Κυπριακή Εστία, στο 14ο συνέδριο των αποδήμων Κυπρίων της Αθήνας, ενημερώνοντάς τους για την «αλλαγή κλίματος» όσον αφορά την συνέχεια των διαπραγματεύσεων, μετά και την αλλαγή της ηγεσίας στα κατεχόμενα.

Έχει δημιουργηθεί, είπε, πολλή ευφορία στις δυο κοινότητες. Αναγνώρισε ότι είναι καλύτερο να συζητάς με έναν άνθρωπο που έχει ένα κοινό όραμα για τον τόπο, νοιώθει Κύπριος και θέλει την επανένωση του νησιού. Και συμπλήρωσε όμως, ότι «δεν αρκεί ένα καλό κλίμα για να λύσεις το πρόβλημά σου».

Είπε ακόμα ότι θα δοθεί από ελληνοκυπριακής πλευράς μια μικρή πίστωση χρόνου στη νέα διαπραγματευτική ομάδα του κ. Ακιντζί, προκειμένου να διατυπωθούν και οι δικές τους θέσεις και απόψεις ως προς την διαδικασία.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε ο κ. Μαυρογιάννης στα μέλη της παροικίας που συμμετείχαν στο 14ο συνέδριο της Ομοσπονδίας Κυπριακών Οργανώσεων Ελλάδας, (ΟΚΟΕ), εκτιμάται ότι υπάρχει διάθεση οι Τουρκοκύπριοι να δεχτούν κάποια πράγματα που ο κ. Έρογλου απέρριπτε, όπως είναι για παράδειγμα η μεγαλύτερη εμπλοκή της ΕΕ, προς την πάγια ελληνοκυπριακή θέση της πλήρους ευθυγράμμισης με το «ευρωπαϊκό κεκτημένο».

Επίσης, ο κ. Μαυρογιάννης εκτιμά ότι η τουρκοκυπριακή πλευρά δέχεται ότι μπορεί να υπάρχουν «κάποιες παράλληλες δράσεις», όπως μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, (ΜΟΕ), που δεν θα μπορούν όμως να επηρεάσουν, τόνισε, την διαπραγμάτευση.

«Πέρυσι είχαμε φάει τα μούτρα μας με την Αμμόχωστο, Διότι εμείς υποβάλαμε ένα πακέτο πολύ σοβαρών μέτρων, που δεν τα βλέπαμε απλώς ως σημαντικό ΜΟΕ, αλλά ως το προζύμι της λύσης, αλλά οι Τ/κ το αντιμετώπισαν πολύ αρνητικά, διότι στο δικό της το μυαλό, η προηγούμενη ηγεσία έβλεπε την περικλειστή περιοχή της Αμμοχώστου ως την λύση του εδαφικού. Δηλαδή, ότι θα μας το δώσουν πίσω εκείνο, και τελειώσαμε. Αυτό, φυσικά, δεν μπορούσε να γίνει αποδεκτό από την μεριά μας», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Πριν αρχίσει ο κ. Μαυρογιάννης την ομιλία για τις τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό, το Προεδρείο του Συνεδρίου της ΟΚΟΕ τον ενημέρωσε για προηγούμενες τοποθετήσεις και συζητήσεις που έγιναν πριν αυτός φτάσει, απ' ευθείας από το αεροδρόμιο, στην «Κυπριακή Εστία» στην Πλάκα.

Η πρώτη επισήμανση ήταν ότι υπήρχε απ' όλους ένα γενικό πνεύμα πως «είναι η ώρα να λυθεί το Κυπριακό», και ότι οι περισσότεροι εκπρόσωποι της παροικίας πιστεύουν

πως πρέπει να εφαρμοστεί απαρέγκλιτα το ευρωπαϊκό κεκτημένο, να μην υπάρξει διαχωρισμός των δύο κοινοτήτων και δύο αυτοτελείς εξουσίες με διεθνή έκφανση.

Δηλαδή, όπως υπογράμμισε και ο προεδρεύων, «η Κύπρος μας να είναι μία, ενιαία, όπως την ζήσαμε εμείς, όπως είχαμε σχέσεις μέχρι το '50 ή και το '60 ακόμα, και ως πριν από την εισβολή με τους συμπατριώτες μας Τουρκοκύπριους, και να επανέλθει η ομαλότητα στον τόπο μας»

Επίσης, στην συζήτηση που ακολούθησε, ετέθη από ορισμένους το ερώτημα «αν είναι καλό τέλος πάντων αυτό το πράγμα που πάμε να κάνουμε;», και από άλλους «αν είναι καλό να μιλάς για διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία, 40 χρόνια μετά;».

Ο Ανδρέας Μαυρογιάννης χαρακτήρισε θεμιτά τα ερωτήματα αλλά, είτε το θέλουμε είτε όχι, είπε, μέσα από τα χρόνια έχει δημιουργηθεί ένα πλαίσιο λύσης που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, «και το να έρθεις εσύ, που κατ' εξοχήν θέλεις από τον διεθνή οργανισμό να συντηρεί το πρόβλημα, και να λες θέλω να αλλάξω πλαίσιο, δεν είναι εύκολο να γίνει αυτό δεκτό και να περάσει».

Ο Πρέσβης μετέφερε θερμό χαιρετισμό στους συνέδρους από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, υπογραμμίζοντας μάλιστα ότι είναι «φρέσκοι χαιρετισμοί» καθώς όπως είπε, του διατυπώθηκαν από τον Νίκο Αναστασιάδη πριν λίγες ώρες, μεσημέρι Σαββάτου, στον κοινό περίπατο που έκανε με τον Τ/κ ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί στους δρόμους της παλιάς Λευκωσίας.

«Μου είπε ιδιαίτερα να σας μεταφέρω το πόσο ο ίδιος πιστεύει στο σημαντικό έργο που επιτελούν οι απόδημοι Κύπριοι, και ότι αυτό που καταφέρνουν να κάνουν οι απόδημοί μας είναι να πολλαπλασιάζουν τα μέσα που διαθέτει αυτός ο τόπος για να προωθή την υπόθεσή του».

«Πάντοτε η αρχή μας είναι να στηρίζουμε, παρά τις όποιες διαφορετικές απόψεις που μπορεί να έχει κάθε ένας από εμάς, τον εκάστοτε νόμιμα εκλεγμένο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας», του επισήμανε ο προεδρεύων του Συνεδρίου, δικηγόρος Σίμος Χαραλάμπους.

Η λύση για την οποία εργάζεται η ε/κ πλευρά, είπε ο Ε/κ διαπραγματευτής, στοχεύουμε να είναι τέτοια που να μας διασφαλίζει την «πραγματική επανένωση» του τόπου, την απαλλαγή από τα κατοχικά στρατεύματα, από τον εποικισμό, την αυτόνομη ύπαρξη και παρουσία της Κύπρου, και την δημιουργία μίας σύγχρονης, ευρωπαϊκής, κοινωνίας, «μίας συνηθισμένης χώρας», όπως ανέφερε αρκετές φορές στην ομιλία του.

Το ένα- τρίτον του πληθυσμού του νησιού δεν είναι Κύπριοι. Μπορεί να μην έχουν την κυπριακή υπηκοότητα, είπε ο κ. Μαυρογιάννης, «αλλά ζούμε πια σε μία παγκοσμιοποιημένη κοινωνία, και πρέπει να μπορούμε να αναδείξουμε τις αρετές της ε/κ κοινότητας – την ιστορία μας, την παράδοσή μας, μέσα σ' ένα πολιτικό σύστημα το οποίο δεν θα έχει όνομα, αλλά θα έχει ταυτότητα».

Αυτήν την ταυτότητα, πρόσθεσε, «θα την δώσουμε εμείς, με την δύναμη του πολιτισμού και της παράδοσής μας».

«Και έχει τεράστια σημασία να το πετύχουμε αυτό, διότι αλλιώς αυτή η μικρή πατρίδα

Ελλήνων κινδυνεύει να γίνει μία ακόμα χαμένη πατρίδα. Ε, αυτό το πράγμα, να γίνει η Κύπρος μία ακόμα χαμένη πατρίδα Ελλήνων, δεν πρέπει να το επιτρέψουμε», είπε ο κ. Μαυρογιάννης ο οποίος, σημειωτέον, δεν μιλούσε από κειμένου διότι, όπως ανέφερε προηγουμένως στο ΚΥΠΕ, ήρθε στην Αθήνα περισσότερο για να πει δυο λόγια ενημερωτικά και να απαντήσει στα εύλογα ερωτήματα των μελών της κυπριακής παροικίας της Ελλάδος.

Κάποιοι κύκλοι στα κατεχόμενα και στην Άγκυρα, είπε, πίστεψαν και διέδιδαν ότι λόγω της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο, με το κούρεμα των καταθέσεων στις τράπεζες και την υπαγωγή σε μνημόνια, ότι «αφού αυτοί είναι από κάτω τώρα, ευκαιρία είναι να τους πιέσουμε και να τους αποσπάσουμε κάτι περισσότερο».

«Εμείς αντιδράσαμε έντονα σε αυτούς τους κύκλους, διότι έπρεπε να καταλάβουν όλοι πως το να έχουμε εμείς οι Ε/κ οικονομικά προβλήματα, όχι μόνο δεν είναι λόγος για να είμαστε υποχωρητικοί, αλλά είναι λόγος να μην μπορούμε να διαπραγματευτούμε υπό καθεστώς εκβιασμού και πίεσης».

Αναφέρθηκε στην προηγούμενη «κακή εμπειρία μας» στις διαπραγματεύσεις, που «μας έδειξε ότι η τ/κ πλευρά προσπαθούσε πάντα «να τραβά το πάπλωμα πάνω της» και να διαπραγματεύεται μόνο τα πράγματα που της άρεσαν και να αφήνει τα σημαντικά έξω».

Απαντώντας σε ερώτηση ως προς το εάν μπορεί κάποιος να μιλάει για αλλαγή στάσης της Άγκυρας στο Κυπριακό, ο κ. Μαυρογιάννης αναφέρθηκε στις έως τώρα «στρατηγικές τακτικές» της Τουρκίας στην ευρύτερη περιοχή της νοτιοανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής, όταν στόχος της ήταν να καθιερωθεί ως «ο σημαντικότερος παίκτης στη περιοχή».

«Προσπάθησαν να ηγηθούν της αραβικής άνοιξης, που έγινε χειμώνας. Δοκίμασαν να παίξουν ρόλο στη Σύρια και στο Ιράκ, παταγώδης αποτυχία. Χάλασαν τις σχέσεις τους με Ισραήλ, με την ΕΕ, με την Δύση. Οι ξένες επενδύσεις στη Τουρκία μειώθηκαν. Δουλειές που έκαναν στον ευρύτερο χώρο της Μέσης Ανατολής τις έχουν πάρει κινεζικές αλλά και κυπριακές εταιρείες», ανέφερε. Και συνέχισε:

«Από την δεκαετία του 50 η Τουρκία έβλεπε ότι είχε ανάγκη να μονοπωλεί την πρόσβαση προς την Δύση και την Ανατολή. Και έπαιζε αυτό το παιχνίδι συνεχώς. Σιγά-σιγά, αυτό ανατρέπεται», τόνισε ο κ. Μαυρογιάννης, υπογραμμίζοντας ότι πλέον και η γεωστρατηγική θέση της Κύπρου είναι πολύ σημαντική. Ανέφερε μάλιστα και το εξής: «Το 2003 όταν οι Αμερικάνοι ήταν να κάνουν την εισβολή στο Ιράκ, δοκίμασαν να πάνε μέσω Τουρκίας, οι Τούρκοι τους είπαν «όχι» και έκλεισαν την βάση του Ιντσιρλίκ. Οι Αμερικάνοι όμως πήγαν στο Ιράκ μέσω Κύπρου. Παρά του ότι εμείς διαφωνούσαμε με την πολιτική των Αμερικάνων στο Ιράκ, το γεγονός παραμένει ότι τα στρατιωτικά τους αεροπλάνα έφευγαν από τη βάση, και το στρατιωτικό τους προσωπικό, 150.000 στρατιώτες, έφυγε από το αεροδρόμιο της Λάρνακας».

Οπότε τούτο, κατά τον κ. Μαυρογιάννη, σημαίνει ένα και μόνο πράγμα: «Η παρουσία της Κύπρου στην περιοχή εμποδίζει την Τουρκία να μονοπωλεί τις προσβάσεις, είτε από ανατολάς προς δυσμάς, είτε από δυσμάς προς ανατολάς». Πρέπει να σας πω, πρόσθεσε, ότι η τουρκική κυβέρνηση το έχει αναγνωρίσει αυτό, και ξέρει ότι πρέπει να γίνει κάτι που θα αλλάξει τα δεδομένα.

«Σε ένα συνέδριο πριν μερικά χρόνια στη Κρήτη, είχε ειπωθεί ότι εάν μπορούσε η Τουρκία να βουλιάξει την Κύπρο, θα την είχε βουλιάξει. Το πιστεύω αυτό. Η δεύτερή της επιλογή, θα ήταν να ελέγξει την Κύπρο. Το έκανε επί πολλά χρόνια, αλλά δεν της βγήκε όπως ήθελε. Οπότε οδηγήθηκε σε μία τρίτη επιλογή, αναγκαστική, που είναι η συνεργασία, δεν υπάρχει άλλη».

Ο διαπραγματευτής της ελληνοκυπριακής ομάδας εντάσσει σε αυτό το πλαίσιο την διαφαινόμενη, αναγκαστική όπως λέει, αλλαγή πλεύσης της Άγκυρας όσον αφορά το Κυπριακό. Λόγω της συμφωνίας του Φεβρουαρίου 2014, είπε, είναι η πρώτη φορά που η τ/κ πλευρά αναγκάστηκε να υποβάλει προτάσεις, μέχρι και στο εδαφικό.

«Ικανοποιητικές; Όχι. Σε λεπτομέρεια που θέλαμε; Όχι. Προτάσεις όμως. Έστω κριτήρια, έστω κάποια αντίληψη. Έστω μια βάση συζήτησης».

Μέχρι που προέκυψε η κρίση με το Μπαρμπαρός, που ερμηνεύτηκε, λέει, ότι είχε σχέση με το Κυπριακό.

«Με τους μήνες αποδείχτηκε ότι εκείνη η κρίση ήταν μια αντίδραση της Τουρκίας στο γεγονός ότι προωθείτο και προωθείται μια συνεργασία Ελλάδας, Κύπρου, Ισραήλ και Αιγύπτου. Και η Τουρκία ένοιωθε ότι της τραβούμε το χαλί κάτω από τα πόδια, ότι χάνει τη δυνατότητα να συμμετάσχει σε μια διαδικασία στην Ανατολική Μεσόγειο, οπότε τα μήνυμα που ήθελε να στείλει με το Μπαρμπαρός, είναι ότι: είμαι και εγώ εδώ, και τίποτα δεν μπορεί να γίνεται στην Μεσόγειο χωρίς εμένα».

Ένας σύνεδρος διατύπωσε ευθέως προς τον κ. Μακρυγιάννη το ερώτημα «γιατί συνεχώς επαναλαμβάνουμε ότι ο χρόνος λειτουργεί εις βάρος μας, εφ' όσον φαίνεται από όσα μας είπατε ότι και εναντίον της Τουρκίας μπορεί να λειτουργήσει;»

«Εκ του αποτελέσματος στο Κυπριακό», του απάντησε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής ομάδας. «Δεν το βλέπετε εσείς αυτό; Δεν βλέπετε τι γίνεται στα κατεχόμενα με την ανάπτυξη, με τους εποίκους; Εκείνο που έχει σημασία είναι ότι δεν μπορείς να αφήνεις τον χρόνο να περνά και να μην κάνεις τίποτα. Είμαστε ένας μικρός τόπος, και πρέπει να διασφαλίσουμε το μέλλον μας, κυρίως των παιδιών και των εγγονιών μας. Τι, είναι κείνο που μας εγγυάται ότι μετά από 3, 5, 10 χρόνια οι συνθήκες θα είναι καλύτερες; Εγώ απλά λέω ότι πρέπει να προσπαθήσουμε να πετύχουμε κάτι, όχι μόνο καλύτερο από το παρελθόν, αλλά κάτι καλό».

Όσον αφορά το πως ξεπεράστηκε η κρίση με το Μπαρμπαρός, ο κ. Μαυρογιάννης αποκάλυψε ότι ενώ ο Έρογλου ισχυριζόταν ότι αυτός έπεισε τους Τούρκους να απομακρύνουν το πλοίο για να συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις, «η αλήθεια είναι ότι εμείς είχαμε, έμμεσα, κανάλι επικοινωνίας με την Άγκυρα, και μέσω αυτού ασκήθηκαν οι πιέσεις που έφεραν το αποτέλεσμα της απόσυρσης του Μπαρμπαρός και ακύρωσης της Navtex».

Εάν επανέλθει το Μπαρμπαρός, και αν επανεκδώσουν την Navtex στην ΑΟΖ της Κύπρου, αμέσως διακόπτουμε τις διαπραγματεύσεις πάλι, απάντησε όταν του ετέθη σχετικό ερώτημα.

Διευκρίνισε ακόμα ότι οι συνομιλίες ξεκινούν εκεί όπου είχαν μείνει πριν την διακοπή τους – από την συγκεκριμένη «ομαδοποίηση θεμάτων», και την συζήτηση επ' αυτών,

χωρίς χρονοδιαγράμματα, χωρίς οποιοσδήποτε τρίτο να μπορεί να ανακατευτεί, να έλθει και να υποβάλει σχέδια, προτάσεις, κλπ.

Η διαπραγμάτευση, συνέχισε, είναι ελεύθερη, και ο Ειδικός Σύμβουλος του ΓΓ του ΟΗΕ δεν δικαιούται να υποβάλει δίκες του προτάσεις. Δικαιούται όμως να έχει σκέψεις και απόψεις. Μπορεί να βολιδοσκοπεί τα 2 μέρη, και μόνο αν τα μέρη συνεννοηθούν μαζί του για κάποια θέματα, δικαιούται να τα βάλει προς συζήτηση στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, χωρίς ποτέ όμως να αποκτούν τα θέματα αυτά καθεστώς.

Ο Ελληνοκύπριος διαπραγματευτής αναφέρθηκε και στο θέμα της ενέργειας, η αξιοποίηση της οποίας, είπε, θα βοηθήσει να δημιουργηθεί στη Κύπρο ένα άλλο, πιο θετικό οικονομικό κλίμα στον τόπο μας.

Μία από τις θετικές επιπτώσεις από την αξιοποίηση της ενέργειας, συμπλήρωσε, είναι και η δημιουργία και ανάπτυξη νέων παραγωγικών τομέων, υπογραμμίζοντας ότι «συμφωνία λύσης δεν θα υπάρξει εάν δεν προβλέπει ότι όλοι οι φυσικοί πόροι του τόπου είναι ομοσπονδιακοί».

«Τι θα γίνει με την κατανομή των εισοδημάτων, αν θα χρειαστεί για μια μεταβατική περίοδο να βοηθήσουμε την τ/κ κοινότητα είναι άλλη ιστορία», είπε ο Ανδρέας Μαυρογιάννης. «Αλλά προς Θεού, να μην ερχόμαστε μόνοι μας και να δημιουργούμε πρόβλημα εκεί που δεν υπάρχει».

Κατά τη γνώμη του η Κύπρος μπορεί να διαδραματίσει στην περιοχή πολύ σημαντικό ρόλο, είτε έχει δικά της αποθέματα, είτε όχι. Μπορεί να συμβάλει στον ενεργειακό εφοδιασμό αλλά και στην ενεργειακή ασφάλεια της ΕΕ, μέσω δύο χωρών, την Κύπρο και την Ελλάδα, που είναι μέλη της.

Ερωτήθηκε τέλος αν θα υπάρχουν εγγυήσεις σε μία ενδεχόμενη συμφωνία.

Όχι, απάντησε κοφτά. «Δεν δεχόμαστε εγγυήσεις. Ποιες εγγυήσεις αλήθεια; Αυτές είναι κατ' ευφημισμό για να καλύψουν το ότι η Τουρκία θέλει να διατηρήσει τον έλεγχο της Μεσογείου. Και επίσης μέχρι τώρα οι Τ/κ έλεγαν ότι δεν μπορούν να αποδεχτούν κάτι που να μην έχει τις εγγυήσεις της Τουρκίας, ότι "δεν είμαστε ασφαλείς", ότι "το 64 μας σφάξατε" κλπ. Η απάντηση είναι απλή: Δεν μπορεί ένα σύστημα εγγυήσεων να δημιουργεί για την μία κοινότητα μέγιστη ασφάλεια και για την άλλη μέγιστη ανασφάλεια».

Και έκλεισε τον κύκλο των απαντήσεών του, λέγοντας ότι «δεν θα καταλήξουμε σε συμφωνία εάν δεν έχουμε την υποστήριξη του κόσμου».

«Θα υπάρξουν και οδυνηρά», συμπλήρωσε, «και γι' αυτό πρέπει όσα θα εμπεριέχονται στη συμφωνία να είναι συνειδητές επιλογές όλης της κοινωνίας».